

Šešėlis

Užkūra kaina 15 Centų

Šeina kas savaitę

Metams užsisakymas
2 litai

Nr. 5 (144)

1938 m. sausio mėn. 30 d.

4 metai

Atsigreškime nuo nuodėmių!

(Skaityt Luko 13, 1—9).

Bekeliaudami šio gyvenimo kelią, mes nešame įvairias naštas: wieni didesnes ir sunkesnes, kiti lengvesnes. Bet wisi žmonės nešame wieną bendrą naštą, t. y. mūsų nuodėmių (griekų), nusidėjimų naštą. Todėl ap. Pawilas sako: Nėra czionai teisus nė wieno; Nėra czionai išmananczios, kuris ieškotų Diewo; nėra czionai nei wieno, kuris gera darytų: Tikrai, žmonių gerklė yra atwiras karkštas, žmonių liejuwis — gylis gywatės, nuodai angių; lūpos pilnos keikimo ir kartumo. Mes wisi stowime po nusidėjimų naštą. Sziausie žodžiuose pasakytą tikrą gyvenimo tikrovę.

Dabar, moderniaisiais laikais, mes matome wiskokių nusistatymų, pasaulėžwalgų ir ideologijų. Daugelis žmonių skelbia, kad žmogus nešas nusidėjėlis, bet jam esanti duota galia ir garbė. Šklawintų žmonių įsikirinime kalbėti apie žmogaus nusidėjimus, esą gėda, nes žmogus pagal sawo darbus yra geras. Kalbėti apie nuodėmes ir atsigrežimą nuo jų, reiškia pritarimą senoms, atgywentoms pažiūroms.

Tokios kalbos žmogų dar daugiau užmigdina jo nusidėjimuose. Taip kalbėdami žmonės žaidžia su kitių žmonių mintimis ir jausmais. Tie žmonės su sawo blogomis kalbomis daro įtaką ir griauina tų žmonių gyvenimą, kurie nori pabėgti nuo nuodėmių naštos. Szie žmonės yra lygūs ligoniui, kurio liga stato jo gywybę į pawojų, bet kuris pats nieko nenušmano, netiki ir neieško išgydymo. Szii žmonių niekas negali išgelbėti ir jie yra atiduoti mircziai. Gausias aiskiai atwaisduoja tokių žmonių padėti. Šis sako: tolei lengwaprocziai žmonės kalba ir juokiasi iš blogumo, tuo pat laiku jie atstrandą jau blogybių galioje. Šie mano, kad jie yra laiswi, bet tikrumoje jie pildo blogybių walia.

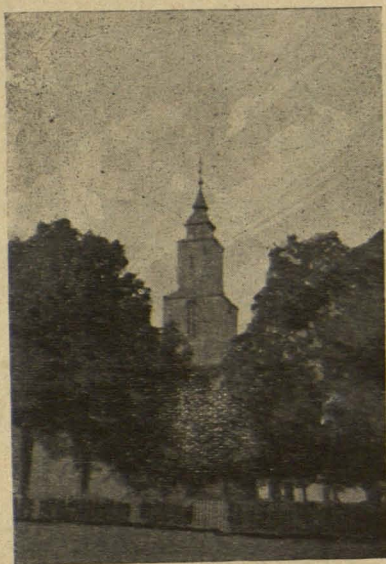
Žmogus yra nusidėjėlis. Šo žirdis, jo protas yra piktas jau nuo pat mažų dienų. Todėl Jezus, pradėdamas sawo didelį išganymo darbą, pirmiausia tarė žmonėms: atsigreškite nuo nuodėmių, nes dangaus karalystė jau prisiartino. Szie šo žodžiai yra sakyti wisiems, ir šie žodžiai aiskiai liudija, kad mes wisi esame nusidėjėliai. Mirtinųjų žmonių tarpe nėra nė wieno žmogaus pilnai teisingo, tobulo ir be nusidėjimų. Tai yra tikra tiesa ir tai mes kiekwienas turime žinoti. Žinodami, kad mes esame nusidėjėliai, mes mokinsimės sawo nusidėjimus nugalėti ir žinostime, kad mums reikalinga ieškoti išteisinimo ir išganymo. Ap. Petras sako: Mielieji, aš jus mokinu: susilaukite nuo kuniškų pagundų, nes jos apkariauja dwasią. Kai wilionių pilna žirdis, tai priešui ji lengwai iweiktama, nes kiekwienas žmogus neša gywatę sawo pažastyje. Todėl bėkime nuo nuodėmės ir nuo angies nuody. Kai pirmasis surinkimas Sekminių laike išklaujė ap. Petro žodžius, klaujė jo: ką mes turime daryti. Tai Petras jiems

atsakė: „Atsigreškite nuo nuodėmių.“ Negali būti atšinaujinimo ten, kur nėra sawo nuodėmių apgailėjimo ir noro pabėgti iš jų. Atsigrežimas nuo nuodėmių kiekwienam triskczioniui yra reikalingas kasdien, kaip kasdieninė mūsų duonelė, nes Jezus sako: Medis, kuris nenėša waisių, bus nukirstas.

Mūsų ewangelija atpasakoja tris atsitikimus, bet wisiu trijų atsitikimų tikslas yra wienas: Atsigreškite nuo nuodėmių. Galilejieczius Pilotas teisė mirtimi. Už ką ir todėl, nežinoma. Bet patys žmonės gerai žinojo, kad baudžia nusidėjėlius už nusidėjimus, bausmė teisyčių nepaliecia. Bet Jezus žiems nori sakyti: Keniekinų jų, pasididžiudamas sawo teisybe, nes ir tu esi toks pat nusidėjėlis, kaip ir jie. Jei tu už sawo nusidėjimus nesi teistas, tai yra ne tawo, bet Diewo nuopelnas ir šo gailėstingumas. Atsigreži ir tu, nes ir tawęs laukia toks skilimas. Antrame atsitikime kalba apie nelaimingą bokšto griuwimą, per kurio nelaimę žuvo 18 žmonių. Žmonės girbdami apie šių 18 žmonių nelaimę, neigailėjo jų, bet kiekwienas manė, kad jie susilaukė atlyginimo už sawo darbus. Šie manė, kad jie už žiuos 18 yra daug geresni ir todėl nelaimė jų nepalietė. Bet czia Jezus nori sakyti: Šūs nė kiek nesate geresni už juos. Šų nelaimė tepažadina jus atsigrežti nuo nuodėmių. Ir jūsų gyvenimo siūlas juk netikėtai gali trūkti, nes žmogaus gywybę wisada seka pawojai. Ir tu, žmogau, nežinai kada ateis tawo walanda. Atsigreškite nuo nuodėmių ir būkite pasiruošę wisada stowėti prieš amžinąjį Teisėją. Paliginime apie figos medį Jezus rodo, kad atsigrežimas nuo nuodėmių turi gilesnį turinį. Labai dažnai atsitinka, kad žmogus, pagautas teisingo žodžio ar didžios giesmės, subanguoja sawo jausmuose ir apgaili sawo nusidėjimus. Bet tik trumpam laikui. Po to jis wėl greit pamiršta ir wėl eina senais nusidėjimų keliais. Bet Jezus ieško waisių ant medžio. Nerades jų, šis liepia nukirsti, nes nenori, kad žemė ji weltui maintintų. Mes wisi žmonės esame medžiai šo wynnmedžių šodo. Ir jei ant mūsų neras waisių, mes būšime nukirsti. Todėl kasdien neškime gerą waisių, atsigreždami nuo sawo nusidėjimų. Seni nusidėjimai, seni paklydimai turi būti atmesti ir su kiekwiena naujai pasirodžiusia diena mes turime būti wis pilnesni, wis tobulesni ir geresni. Wisas mūsų gyvenimas, wisi mūsų darbai ir wisos mūsų mintys turi nekti wien gerus waisius. Mes wisi turime rūpintis, kad mūsų dirwos nebūtų tūščios, kad mūsų medžiai nebūtų be waisių, kad mūsų nusidėjimų našta būtų lengwa. Jei norime, kad mūsų gyvenime ruduo turėtų daug gėrybių, atsigreškime nuo nuodėmių. Amen.

Trumpi bruožai apie Wištuczio ew. liut. parapiją.

Prie Wištuczio ežero arti Wokietijos sienos Wilkawiš-
tio apskrityje prie kelio į Suvalkus, stovi liepomis apso-
dinta Wištuczio ew. liut. parapijos bažnyčia. Parapija
įkurta 1842 metais. Bažnyčia pastatyta 1844 metais iš
akmenų, kurių Wištuczio apylinkėje labai daug. Akmeninė
bažnyčia yra kalkėmis lipdyta ir jos stogas dengtas czer-
pėmis. Bažnyčios bokštas su kryžiumi ir vėjarodžiu pa-
statytas tik 1917 metais. Parapija susideda iš 485 ūkių,
kurie gyvena trijuose valsčiuose, 53 kaimuose, iš kurių
23 kaimai, priklausę okupuotoj Lietuvoj, esančioj Wižai-
nio parapijoj, priskirti tik 1930 metais prie Wištuczio pa-
rapijos. Maži ūkininkai sudaro 390 ūkių, amatininkai 40
ūkių, dirkliai 3 ūkius, darbininkai 52 ūkius. Didžiaus-
ia dalis parapijiečių gyvena gana toli nuo savo baž-
nyčios, tiki 10—25 kilometrų atstumu. Nors keliai tolimi
ir dažnai blogi, bet pamaldos lankomos skaitlingai. Pa-
maldos laikomos lietuvių ir wokietų kalbomis. Pirmas
parapijos administratorius buvo kun. Leopoldas Eduardas
Erdmanas, kuris 1844 metais kovo mėn. 11/23 dieną Wir-
balio parapijos narių visuotinio susirinkimo išrinktas jų
kunigu, o kartu ir Wištuczio filijos pirmuoju administra-
toriumi. Šis šias parapijas iš Garliavos aptarnavo iki
1844 metų spalio mėn. 27 d. Nes jo paražas paliudytas
Sig. Godliwie. Galiausiai jis pasilieka Garliavoj ir laisva
walia atsiskalo nuo Wirbalio ir Wištuczio parapijų aptar-
nawimo, nes turint galvoj, kad tuo metu susisiektimas te-
buvo palaidomas atklais, aptarnauti daugiau kaip 100
km. nuo gyvenimo wietos esančias parapijas beveik ne-
imanomas dalykas. Šis buvo išrinktas superintendentu
Augustawo ewangelikų Augšburgo diacezės ir buvo myli-
mas savo parapijos ir kunigų. Savo paskutinius gywe-
nimo metus jis praleido pas savo žentą Superintendentą
kunigą Sroka, Szakių parapijos klebonijoje. Ten jis mirė
1899 metais tikėjime į savo Ižganytoją. Šis buvo gimęs
1818 metais. Kitus kunigus, kurie aptarnawo Wištuczio
parapiją tik išwardinsime, nes jų biografijas talpinti už-
imty per daug wietos.

Nuo 1844 m. spalio mėn. 27 d. iki 1854 m. Wištuczio
filija buvo aptarnaujama Wirbalio parapijos kunigo Got-
lybo Genšo. Po jo mirties Wištuczio parapijos admini-
stratorius buvo Wirbalio parapijos kunigas Aleksandras
Szulcas. Nuo 1857 m. Wištuczio filija administruojama iš
Wižainio parapijos kunigo S. Haberkant ir W. Multa-
nowski. 1860 metais Wištuczio filija susilaukia wietinį
kunigą E. R. Szrederį, kuris metus kunigawęs mirė ir yra
kaipo wienintelis kunigas palaidotas Wištuczio ewang.
liut. kapinėse. Nuo 1861 m. iki 1869 m. Wištuczio filija

administruojama Wižainio parapijos kunigo ir wėlesnio
Augustawo diacezės superintendento W. Bernico. Šo ad-
ministravimo metu metrikacijos wėdimas, kuris iki tol
buvo wėdamas lenkų kalboje nuo 1868 metų pagal rusų
waldžios įsakymą wėdama rusų kalboje. Tai pasėka po ne-
pasisekusto lenkų susilimo 1863 metais, kada Lenkijos kara-
lystė ir jai suteiktos privilegijos buvo panaikintos. Nuo
1869 m. iki 1878 m. Wištuczio filija administruojama Wir-
balio parapijos kunigo A. Sachjo. Nuo tada Wištuczio
filija wėl administruojama Wižainio parapijos kunigo
A. v. Kweiserio, kuris buvo geras pamokslininkas ir wie-
nas iš darbščiausių kunigų. Bet dėl savo silpnybės išger-
ti, jis turėjo nukentėti savo darbe, ir jis wėliau persikėlė
kunigauti Waršuwėje. Po jo, iki 1907 metų, Wištuczio
filija aptarnaujama Wižainio parapijos kunigo S. Wer-
nico. Šis buvo tylaus būdo ir rašytojas. Tarp kitko jis
išleido knygą: „Er führet mich zum frischen Wasser“, kur
reikšiasi gilios religinės mintys ir paguoda gyvenime nu-
striaustiesiems. Dėl šeimos nesantaisos jis sumišo ir neat-
gawęs sweiko proto, mirė. Nuo 1907 m. iki 1911 m. Wišt-
uczio filija aptarnaujama Wižainio parapijos kunigo A.
Wymerio, kol jis persikėlė į didžiąją Tauragės parapiją.
Po jo išwytimo, Wištuczio parapija administruojama
Wirbalio parapijos kunigo Karlo v. Macziulskio. Šo kuni-
gawimo metu parapija susilauė wizitaciją generalinio
Superintendento J. Buršės iš Waršuwos. 1905 metais
Rusijos caras paskelbė manifestaciją apie tikėjimo laiswę
ir mišrių tikybų tėwai galėjo savo waktus wėl auklėti ko-
kioj tikyboj jie nori. 1905 m. įautė socialistų susilimas, ir
už neapgawotą išreikškimą buvo nušautas ūkininkas pa-
rapijietis J. Bonakeris. Kantorius ir keli parapijiečiai
keliom dienom perėjo į gretimą Prūsiją, kur įautė sau-
giau. Rusų kariuomenė susilimą likwidawo. Parapijos
ewangelikai prie susilimo neprišėdėjo. 1913 metais birželio
mėn. czia įwytta dideli Rusijos kariuomenės manewrai ir
Wirbalio ew. klebonijoje wtyko kariškas pasitarimas, kuria-
me dalywawo 8 generolai. Tai buvo Rusijos pasirušimas
karui su Wokietija, kuris 1914 metais rugpiučio mėn. pra-
sidėjo; jo pasekoj kunigas ir kantorius turėjo bėgti toliau
į Rusiją. 1915 metais Wištuczi po kautynių pusiau nude-
gintą užėmė wokietų kariuomenė, šio karo metu parapija
turėjo pereinamus kunigus Palmer, Keller, Laßauer, kurie
iš dalies buvo wokietų kariuomenės kapelionai. 1918 me-
tais karui pasibaigus ir Wištuczi užėmus lenkams o wėliau
lietuviams, parapija wėl aptarnaujama Wirbalio para-
pijos kunigo Macziulskio. 1923 metais parapija pareiškė
norą būti sawištowi ir Lietuvos Ewangelikų Liuterionių
Konšistorija paskyrė nuolatinį parapijos kunigą J. Wiše-
ropą, kuris Didžiojo karo metu patrikusį parapijos gywe-
nimą wėl įwėdė į normalias wėjes. Šo kunigawimo metu
parapija išgyja kleboniją. Po jo išėjimo į Kauno para-
piją, Wištuczio filija aptarnaujama Rybartų parapijos
kun. E.arto ir wėliau Wirbalio parapijos kunigo M. Lokio
iki 1930 metais. Nuo 1930 m. Wištuczio parapija buvo
pasfirtas nuolatinis kunigas M. Bumbulis, kuris ir dabar
dar czia darbuojasi. Šo kunigawimo metu filija pakelta į
parapiją. Parapijiečiai uoliai savo reikalais rūpinasi.
Nors šie trumpi bruožai neapima wišą parapijos gyven-
imą, bet tebūna jie nors mažas įnašas į mūsų bendrą baž-
nyčios gyvenimo pažinimą. Wiešpats telaimina mūsų
parapiją ir telndi mūsų ewangelikų bažnyčią į dar šwie-
sesnį rytojų.

Du wežitai.

Wienas wežikas kelyje pasiwižo kitą wežiką, ir klau-
sia jo:

— Ką weži, drauguži?

— Konjaką ir spiritą — atsakė pirmasis.

— Na, tai wiškas twarkoje. Tu waziuosi pirma, o aš
tawe wišur šesiu, nes aš wežu kryžius kapams — atsakė
pastui waziuojąs wežikas.

Teišmas.

Kai tik siela apleido žmogaus kūną, angelas nunešė ją į pilką, tųščią dytumą. Iš aukštumos, iš pilko, debesies, pasigirdo galingas balsas.

— Teišk pati šave!...

Ir tuo laiku prieš sielos akis pradėjo tėtėti upė, kurios wanduo buvo — žmogaus ašaras.

Ir angelas tarė:

— Žiūrėk, tai žmonių ašaros per tave išlietos, kai tu buvai ten žemėje.

Siela atsakė:

— Taip, bet čia teka kartu susimaižiusios ir mano ašaros.

Ir tris kart tą patį kartuoja angelas ir tris kartus taip pat jam atsakė siela...

Bet staiga drumžlinas upės wanduo pasidarė žvarus tyras ir kristalinis, o upė pasirodė labai gili.

Ir angelas tarė:

— Tai tavo motinos ašaros.

Dabar siela užsidengė savo veidą rankomis ir prawirko.

— Taip, tikrai aš kalta, nes čia nėra mano ašarų...

R. Tetmajer.

Tautų Sąjungos Nanseno Biuras.

Tautų Sąjungos rūpesniu tapo išsteigta taip wadinamas Tarptautinis Nanseno biuras pabėgeliams globoti. Šis biuras rūpinasi lygiai visų kraštų ir visų tautų tremtiniais bei pabėgeliais. Šioje srityje jau daug padaryta, bet dar labai daug darbo laukia, kad būtų padaryta. Šiais laikais pasaulyje yra tūkstančiai žmonių „be tėwynės“. Jiems išduodami taip wadinami tarptautiniai „nanseno“ pasai. Tokie piliečiai be tėwynės gali gyventi visur ir niekur negali būti nepriimami. Jie neturi jokių pilietinių teisių jokioje waltstybėje, išskiriant žmogaus teises. Tai moderniojo laiko klajokliai. Ne visi jie spėja pasinaudoti Tautų Sąjungos globa ir ne visi supranta kaip ją naudotis. Yra daug pasaulyje tremtinių ir pabėgėlių, kurių Tautų Sąjungos globa nepasiekia. Tai daugiausia pasfiri asmenys ir pawieni šeimos nariai. Tautų Sąjunga rūpinasi daugiausia tikrai masiniai ištremtais pabėgeliais.

Štai keletas pawyždžių iš Tautų Sąjungos darbo šioje srityje. Po didžiojo karo kilo mohametonų apgywentose šalyse baigė neaplykanta prieš krikščionius ir perfekojimai. Šimtai tūkstančių krikščionių turėjo apleisti Azijos kraštus, kuriuose jie šimtmečiais buvo gywene. Tautų Sąjungos rūpesniu buvo grąžinta į savo senas gywenimo wietas apie 1 milijoną ir 300 000 graikų bei apie 200 000 bulgarų į Mažąją Aziją. Iš 200 000 tremtinių iš savo tėwynės armėnų buvo apie 50 000 apgywendinta Sirijoje kitiems jurašta wietos Balkanų šalyse ir widurinėje Europoje. Apie 10 000 armėnų pabėgėlių, pačių wargingiausių, surinktų iš wakarų Europos kraštų perkelta į Užkaukaziją, Eriwanius respublikoje. Ten jiems Tautų Sąjungos lėšomis pastatyti ištisi kaimai ir parūpinta žemės pragywenimui. Apie 100 000 Rusijos pabėgėlių, žūstanczių nuo wargo Turkijoje, perkelta ir apgywendinta iwairiuose wakarų Europos kraštuose. Daugelis tų pabėgėlių buvo sušelpsti ir apgywendinti Turkijoje, kur išrūpinta jiems to krašto pilietybė. Graikijos sostinėje Atėnuose ir Pirejuje pastatyta ištisi gywenamųjų namų kwartalai, kur apgywendinta arti 1000 armėnų tremtinių šeimų. Priskiriant wėl prie Wokietijos Saaro kraštą, iš ten pabėgo, bijodami wokieczių keršto, apie 5000 to krašto gywentojų. Dauguma jų apsigywenė Prancūzijoje. Bet tiems, kurie ten nenorėjo, Tautų Sąjunga paslyrė pusę milijono litų perkėlimui į Pietų Ameriką ir parūpino žemės plotus kolonizuotis Paragwajaus waltstybėje ir padėjo jiems ten išgywenti, kaip „Nanseno kolonistams“.

Nevien tikrai materialiai Tautų Sąjunga stengiasi padėti tremtiniais ir pabėgeliams, bet ir moraliai pawieniams asmenims. Ar tai susirasti dingusius sawo šeimos narius, ar tai susirasti darbo, įrodyti sawo asmenybę ir panąšiai. Per pastutiniuosius, 5 metus Tautų Sąjungos Nanseno biuras turėjo wirt pusės milijono tokių įwntių, kur turėjo pagelbėti lokiu nors būdu pawieniams asmenims. Nanseno biuras užwerstas prakšymais ir wiofotomis bylomis, kurias jis turi padėti išspręsti ir sutwarkyti. Tai dideli ir platūs pagalbos darbai, nors jie ir atrodo smulkiais ir kasdieniais.

Iš pradžių buvo manyta, kad Nanseno Biuras iki 1938 metų sawo darbą atliks ir wiofių pabėgėlių gywenimą sutwarkys. Tautų Sąjunga šiam biūriui tesuteikė igaliojimus iki šių metų ir tie igaliojimai jau baigiasi. Bet darbai toli gražu pabėgėlius sutwarkyti dar nebaigti. Ypattingai daug pastutinių dwiejų metų laiku pasipylė pabėgėlių iš Wokietijos. Wokietijos pabėgeliais rūpintis Tautų Sąjungos buvo paskirtas prie Nanseno Biūro ypatingas komisaras. Jis turėjo padėti tiems pabėgeliams kur nors susirasti apsigywenimui wietą ir apginti juos nuo persekiojimų. Šiuo laiku dar neišspręstas likimas daugelio armenų, rusų, wokieczių ir kitų tautybių ir šalių pabėgėlių, laukiančių iš Tautų Sąjungos pagalbos. Tokių yra dar arti milijono. Tautų Sąjunga turės dar leisti ilgiaus weikti Nanseno Biūriui, nes darbo jam nestigs.

Nanseno Biūro weikimas tai wienas iš krikščioniškųjų „Gaigestingojo Samariečio“ Tautų Sąjungos darbų. Tokie darbai iškelia Tautų Sąjungą wisy geros waltios žmonių aklyse ir daro ją kilnia žmonijos globotoja, kurią reikia wertinti ir branginti. Kun. P. Šažinskas.

Senajo Surinkimo Diewo Žodžio Sakytojų Iuwaziawimas.

Š. m. sausio mėn. 25 d. Senajo Surinkimo Sakytojai susirinko sawo metiniam susirinkimui Klaipėdoje „Sandomos“ salėje. Susirinkimą atidarė surinkimo pirmininkas p. Mauricas. Sakytojas Pėteraitis sawo nuožirdžioje maldose prisiminė wiskus ir meldė, kad Jezaus meilė waldytų wiskus. Pastiau surinkimo pirmininkas p. Mauricas padarė metinę apžwalgą, primindamas sakytojų tikslus, pareigas ir pažaukimą, turėdamas wilti, kad sakytojai neužmirš jiems patikėtos Diewo malonės ir toliau eis meilės ir taikos rodomu keliu. Po to, kiekwienas sakytojas darė sawo praecitų metų darbo apškaitą, t. y. kiek wietų lantė, tiek nulaitė surinkimų.

Klausimuose ir sumanymuose buvo iškelias klausimas dėl nepageidaujamo ginczo, kuris išwėlė į sakytojų tarpą. Susirinkimas nutarė, greicziausiai padaryti wışam tam galą. Wiskus kilusius dėl šio ginczo susirakinėjimus sudėginti ir skaityti, kad tai yra galūtinai baigta ir kad broliška meilė wėl sakytojų tarpe wiekpatauja.

Išsprendus ši taip ilgą ir sunkų klausimą, prof. Dr. Gaigalaitis pakwietė wiskus sakytojus priekpiecziams. Čia buvo nuožirdžiai pažnekėta iwairiais klausimais.

Po priekpieczijų wėl tesėsi posėdis. Sakytojai nutarė į Liet. Ew. Liut. Konsistorijos kwietimą, sudaryti giesmių knygai leisti Romišją, joje dalywauti ir į ją komisią išrenkami prof. Dr. Gaigalaitis ir sakytojas Strefys.

Po posėdžio wiskus sakytojus kun. P. Dagys pakwietė pas sawe kawai. Čia dalywawo sakytojai, naujai išrinktas Liet. Ew. Liut. bažnyczios senioras kun. Gelžinis ir kun. Šažinskas. Per draugiškus pasikalbėjimus aptarė, kaip daugiau pasidarbuoti dėl mielos ew. bažnyczios ir surinkimo.

Sakytojai, t. y. tie, kurie be paliowos ir nenuiřdami nešė iš pastogės į pastogę lietuwiską giesmę, ragindami žmones mylėti Diewą ir Gerąjį Išganytoją, kurie tiek daug turi nuopelnų bažnycziai ir tautai, gražiai baigė sawo metinį susirinkimą.

Žinios.

Wokietija.

Wokietijoje užėjo krikščioniškai bažnyčiai sunkių laikų. Wyrčiaušbė nebeleidžia bažnyčiai veikti kaip iki šiol, ypačiai jaunimo auklėjimo srityje. Wisas Wokietijos jaunimas iki 18 metų amžiaus išimtinai tikrai walstybės auklėjamas Hitlerio dwasioje. Ir suaugęsni jaunimas, wirš 18 metų, turi atlikti tam tikrus walstybės darbus grupėje (Arbeitsdienst), kur bažnyčia neturi galimybės dwafiniai aptarnauti ši jaunimą. Katalikų bažnyčia betgi suranda būdų tuos sunkumus nugalėti. Wyszupu konferencijos nutarimu, dabar pasikirta Wokietijoje wiso 22 keliaujanti kunigai, aprūpinti motociklais ir automobiliais aptarnauti katalikiškai jaunuomenei, atliekanciai walstybės darbus. Szitie kunigai turi apkeliauti kiekvienas skirtą jam sritį ir tarnauti wien tikrai jaunimui. Šy išlaidymui ir aprūpinimui renkamos aukos po wardu: „keliaujanciai bažnyčiai“. Wisai kitaip yra su ewangelikuoju jaunimu. Wyrčiaušbė griežčiau elgiaši su ewangelikąja bažnyčia ir ją silpnina, šaldydama jos jėgas. Szios bažnyčios jaunimas lieka neaptarnautas dwafiniai.

Szweicarija.

Szweicarijoj manoma isteigti Filmų rūmai — „Forum Helveticum“, kurių uždawiniu būtų rūpintis rodomy Szweicarijos kinuose filmų kokybe, wertinant jas religiniu ir moraliau požwilgiu. Norima apšwalyti nuo tokių filmų, kurios šiaip, ar taip pažeistų šweicarietzių tautinius, religinius ir moralius jausmus, bei trukdyty šio krašto wisuomenės gerbuwiniui. Prie tų rūmų steigimo prisideda wijos Szweicarijos bažnyčios, religinės bei šiaip wisuomeninės organizacijos. Bus pradėta griežtai cenzūruoti filmas ir wifolių rūšių šwiesos bei šiaip paweikslų gamyba. Tai gražus pawyzdis kitoms šalims. Nes netinkamų filmų ir paweikslų pajėkos aiškiai rodosi jaunuomenėje. Ir ne wien tikrai filmų ir paweikslų cenzūra reikalinga, bet ir jaunuomenės dwafiai peną teikianzių knygy ir šiaip spaudos.

Pr. m. gruodžio mėn. pradžioje Zenewoje susirinko Pasaulio krikšč. mergaiczių draugijos atšowės, kurios susirenka kas 2 metai. Nutarta sekancią konferenciją haukti ne Kinijoje kaip išpuolė, bet Kanadoje. Czia bus nagrinėjama draugijos uždawiniai nekrikščioniškuose kraštuose jos reikšmė ir t. t.

Anglija.

Resenai Londone pasirodė „Blaubuch“ knyga, kuri bendrai apima statistinias žinias apie wifą Angliką bažnyčią 1938 metams. Doje yra smulkiai patiekta ne wien statistinės žinios apie gimimus, mirimus, bet ir anglikščios bažnyčios stowį Tolimuose Rytuose.

Japonija.

Japonijoje prasideda judėjimas prieš europiecius ir bendrai prieš baltąją rasę. Todėl kyla pawojus krikščioniškųjų Pasuntinyszių ir bažnyčių darbui, kuriems wadowauja europiečiai. Romos katalikų bažnyčia tuo susirūpino ir Watikanas paslyrė japoną Tatšou Doi Tokio arkiwyszupu, kuris wadowaus wijos Japonijos katalikams.

Amerika.

Prieš kurį laiką susiwienijo Jungtinių Amerikos Walstybių kairurios protestantiščios bažnyčios sudarydamos wieną bažnyčią ewangelikų reformatų krypties. Dabar gaunama žinių, kad wiennyjasi wijos metodistų bažnyčios toje šalyje į wieną metodistų bažnyčią. Iki šiol Amerikos metodistų bažnyčia buvo susiskaldziusi į tris dideles dalis, į pietų kraštų ir šiaurės kraštų metodistų episkopalines bažnyčias bei protestantiškąją metodistų bažnyčią.

Szwedija.

Karaliaus įsakymu, įwesta wioje Szwedijos ewangelikštoje bažnyčioje nuo 1937 m. lapkriczio mėn. 26 d. giedojimas iš naujų, pataisyty giesmių knygy. Szwedų ewangelikų giesmynas perdirbtas jau daug kartų ir tobulinamas, kad neatšilikty nuo gyvenimo.

Garliawa.

Garliawos parapijoje per 1937 metus susituokė 8 poros; gimė 12 berniukų ir 4 mergaitės; mirė 2 wyrai ir 4 moterys; konfirmuota 8 berniukai ir 10 merg.; komunifantų — 141 asmuo. Pajamų parapija turėjo 8 808,42 litu (iš wyrčiaušybės gauta 3 000 litų pašalpa bažnyčios remontui ir iš Konsistorijos tiems pat reikalams 500 litų paškola). Išleista wiso 8 745,02 litu. Štoly parapija turi skaitant ir Konsistorijos paškola — 1 287,90 litu.

Per Did. karą Garliawos ew. liut. parapijos bažnyčios bokštas buvo rusų karo sumetiniais susprogdintas. Tuojau po karo bažnyčia buvo šiek tiek atremontuota, bet karo pėdsakai neišnaikinti: trūko bokšto. Dabar kun. R. Wymerio ir tarybos rūpesčiu, gawus iš Wyrčiaušybės 3 000 Lt pašalpa ir iš Konsistorijos 500 Lt paškolą, pastahtas gražus gotiškio stiliaus bokštas. Šy puošia kuklus stilingas knžius. Dabar ewangelikai galės pasididziuoti šawo bažnyčia, o ne kaip ankščiau, dėl daromų užmetimų, raudonuoti. Parapijos wadowams dar lieka didelis darbas — pastahtytąjį bokštą nutinkuoti ir atremontuoti kleboniją (apie tai jau buvo šioje wietoje rašyta).

Sz. m. sausio mėn. 9 dieną pradėjo darbą Garliawos ew. liut. parapijos lietuwų choras. Išrašė wirš 20 dalywų. Daugumas chore dalywauja pirmą kartą, todėl darbas bus nelengwas. Šy išrašiusių choristų norų matyti, kad wifų sunkumai bus nugalėti. Pažymėtina, kad daugumas choristų — Lietuwų Ewang. Szgos nariai. Tikima, kad prisidės dar keletas asmenų. Chorui wadowauja mofyt. Krygeris. Pradėjus lietuwų chorą organizuoti, sukruoto ir wokietcziai. Šy chorą weda kantorius Glitas. Rgs.

Wanagai. Sz. m. sausio 15 d. 10 wal. Wanagų bažnyčioje įwško Klaipešos Krašto atwadawimo 15 metų sukaktuoms paminėti iškilmingos pamaldos. Pamaldos buvo gana gausiai lankytos. Pamaldas laikė kun. Wofylis, pasakydamas gražų, tai dienai pritaikintą pamokslą. Dėglių „Sandoros“ choras, diriguojamas p. Grimo, pagiedojo 3 giesmes. J. K.

Paupis. Sz. m. sausio 17 d. įwško „J. Sand.“ Paupio štyriaus narių susirinkimas, kuris buvo pradėtas naujų metų giesme: „Gelbėt Jėzau...“ Waldyba pareigomis pasiskirstė šakanciai: pirm. W. ūkmys, pirm. paw. E. Žilius, sekretorius W. Reza, kasininkas K. Cimeris, korespondentas E. Greiczius ir knygynėlio twarkytojas J. ūkmys. Narys Wiliūnas pasakė Naujiems Metams pritaikintą eilėrašty. Po to sekė nario Reizgio pasaita: „Reformacijos pradai“. Pranešėjas waizdžiiai nupajakojo pirmųjų reformatorių: Petro Waldaus, Sono Wiklifo ir Sono Huso gyvenimą ir jų darbus dėl reformacijos. Po paskaitos buvo bendrai giedama giesmė: „Melbdziuosī meilės tawo“, palhdint smuiku. Tada sekė iwairumai ir giesme susirinkimas buvo užbaigtas. E. Gr.

Klaipeša. Sz. m. sausio mėn. 30 d. 9,30 wal. Anglų bažnyčioje bus nulaikomos lietuwikštos pamaldos.

Klaipeša. Sekmadieni, sausio mėn. 30 d. įwško „Jaunųjų Sandoros“ rengiamos šwiesos waizdų paskaitos apie Szweicariją II dalis. Pasaita wifš Wyt. Didž. Gimnazijos Fizikos klaseje ir prasidės 5 wal. wal. Wifš, kas domiši tolimesnių kraštų gyvenimu, širdingai pakwicziami atšilanktyti.

Užsakymus priima redakcija, kiekwiena pašto įstaiga ir laiškininkai. Užsakant redakcijoj laikraščio kaina: metams 2 litai, 1/2 m. 1 litas ir ketwircziui m. 50 centų. Užsakant pašto įstaigoje, kaina 2 litai 30 ct., pusėt m. 1 lit. 30 ct. ir ketwircziui m. 80 ct. Leidžia Lietuwų Ewangelikų Susiwienijimo Bažnytinis komitetas. Redaguoja R. u. P. D a g y s. — Spaudė: „Lituanica“, Klaipėda, Balangos gatwė 23-24. — Rankraščius ir užsakymus prašome siųsti šiuo adresu: Klaipėda „Lituanica“, Dagiai.